

СТРАТЕГИЯ

**ЗА РАЗВИТИЕ НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
„Д-Р ПЕТЪР БЕРОН“, ГР. БОБОВ ДОЛ**

за периода 2021 - 2024 г.

Стратегията за развитие на Средно училище „ Д-р Петър Берон”, гр. Бобов дол се основава на принципите и насоките, определени от стратегически и нормативни документи на Европейския съюз, Република България, Закон за предучилищното и училищното образование, Стратегическа рамка за развитие на образованието и обучението в Република България (2021-2030), Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства 2015-2020, Закона за професионално образование и обучение, Програма „Учене през целия живот”, Закона за изпълнение на наказанията и задържане под стража /ЗИНЗС/, Препоръка № R8912 за образованието в затворите на Комитета на министрите към страните членки на Съвета на Европа. Четиригодишната програма за развитие на СУ „ Д-р Петър Берон“, гр. Бобов дол за периода 2020 - 2024 г. е изготвена въз основа на опита на педагогическия колектив и административното ръководство в сферата на образованието, реализирано в училището.

I. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА СУ "Д-Р ПЕТЪР БЕРОН" за периода от 2016/17 до 2019/20 учебна година.

СУ "Д-р Петър Берон" към затвора в гр. Бобов дол е открито със заповед на министъра на образованието и науката през м. юни 2013 г., за да задоволи образователните потребности и да подпомогне ресоциализацията на лишените от свобода лица.

От 2016 г. до 2020 г. броят на учениците и служителите в училището е следният:

Учебна година	Брой ученици	Брой паралелки
2019/2020	118	12
2018/2019	105	10
2017/2018	121	11
2016/2017	122	10

Учебна година	Брой завършили ученици	Зав. основно образование	Придобили СПК	Завършили средно образование
2019/2020	69	6	9	5
2018/2019	50	6	7	1
2017/2018	65	5	5	1
2016/2017	65	13	-	3

През същите тези учебни години съставът на персонала е следният:

Учебна година	Непедагогически персонал	Педагогически персонал	Образователно-квалификационна степен на педагог. персонал	ПКС и научна степен
2019/2020	1	14	13 – ВО магистър 1 – ВО бакалавър	1 – II ПКС, 1 – III ПКС 7 – IV ПКС 1 – V ПКС

2018/2019	1	14	13 – ВО магистър 1 – ВО бакалавър	1 – II ПКС, 8 – IV ПКС
2017/2018	1	16	15 – ВО магистър 1 – ВО бакалавър	2 – II ПКС, 4 – IV ПКС 3 – V ПКС
2016/2017	1	16	14 – ВО магистър 1 – ВО бакалавър 1 – ВО професионален бакалавър	3 – II ПКС 1 – IV ПКС 3 – V ПКС
Общо:	За периода 8 педагогически специалисти са повишили професионалната си квалификация, 6 от тях – с две степени до момента			

Четиригодишният период беше предизвикателство за ръководството и колектива – да работим с възрастни, лишени от свобода лица, със специфични особености, мотиви и образователни възможности, в специфична обстановка и пр.

В училището е създадена система за организация на всички видове дейности, съгласуваност, отчетност на резултатите, осигурено е единство и непрекъснатост на учебно-възпитателния процес.

Правилното планиране бе решаващо условие за усъвършенстване качеството на организацията, структурата и методиката на обучението в училище. Постигнатите добри резултати от ОВД са благодарение на създадените добри условия за работа и професионализма на педагогическите специалисти.

Учителският колектив доказва, че има възможности и че може да се справя с възникналите проблеми и отговорно да отстоява професионалните си ангажименти. Най – силният аргумент е, че за изтеклите 4 години в колектива един колега е напуснал, трима са се пенсионирали и двама са новоназначени.

На всички учители бе осигурена творческа свобода за възможно най – пълно реализиране на целите на ОВП и на техните възможности. Училището разполага с лаптопи – 6 броя, мултимедии – 2 бр., бели дъски, нова учебна мебел, изграден екокът, оборудвано баскетболно игрище, хандбални врати, тенис маса и др. Разполагаме с компютърен кабинет с десет работни станции. Чрез получено дарение разполагаме с още 10 компютъра, мултифункционални устройства – 3 броя и един лаптоп. Ремонтиран е покривът на училището, всяка година се прави козметичен ремонт на стаите и коридорите. Изградихме учебна работилница за провеждане на практически занятия по ВиК и строителство, учебен кабинет с компютри за всяко работно място за обучение по теория. Закупихме електрожен, учебен бойлер, винтонарезна дъска, водопроводни ключове, водомери, ударнопробивна бормашина, апарат за полифузно заваряване, различни видове тръби и фитинги за ВиК инсталации, инструменти и материали за учебната практика по сградостроителство и технология на строителството, изградихме макет на баня и дворна водомерна шахта за професионалното обучение по професия „Монтажник на ВиК мрежи“, специалност „Вътрешни ВиК мрежи“, обособихме склад за строителните материали и инструменти. В момента разполагаме с всичко необходимо за качествено професионално обучение.

Всички учители имат достъп до електронни учебници, през 2019 г. имахме едногодишен абонамент за сайта „Уча се“. Учителската стая разполага с 4 работни места с компютър, интернет и 3 принтера.

Ежегодно учителският колектив повишава своята квалификация. За четиригодишния период педагогическият персонал е повишил квалификацията си, както следва :

Година	Брой кредити	Сума
2016	8	872,00
2017	12	1050,00
2018	12	788,00
2019	9	3299,00

Всяка година в училище се провежда вътрешна квалификация на персонала с минимум 16 академични часа обучение.

Година	Брой обучени специалисти	Брой часове средно
2016	15	21,5
2017	14	17,8
2018	13	19
2019	15	17

За четиригодишния период училището е кандидатствало по проекти, както следва:

1. 2016-2017 г.

- по проект „Обичам природата и аз участвам в нея“ на ПУДООС – сума по проекта- 4995,98 лв.
- по проект за развитие на физическото възпитание и спорта – 273 лв.
- НП „ Без свободен час“ – 1060,00 лв.
- НП „ Оптимизация на вътрешната структура на персонала“ – 3384 лв.
- НП „ Осигуряване на съвременна образователна среда, модул „ Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки“ – 335 лв.

2. 2017-2018 г.

- НП „ИКТ в училище“ – 1125 лв.
- по проект за развитие на физическото възпитание и спорта – 261 лв.
- НП „ Осигуряване на съвременна образователна среда, модул „Осигуряване на ученически шкафове“ за сума 2880 лв., **за който не бяхме одобрени**
- НП „ Без свободен час“ – 196,00 лв.
- НП „ Оптимизация на вътрешната структура на персонала“ – 13514 лв.
- НП „ Осигуряване на съвременна образователна среда, модул „ Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки“ – 344 лв.

3. 2018-2019 г.

- по проект за развитие на физическото възпитание и спорта – 246 лв.
- НП „ Без свободен час“ - 735,00 лв.
- НП „ Оптимизация на вътрешната структура на персонала“ – 4464 лв.
- НП „ Осигуряване на съвременна образователна среда, модул „ Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки“ – 360 лв.
- НП „ИКТ в училище“ – **не сме одобрени**
- по проект на ЦОИДУЕМ – **не сме одобрени**
- Занимания по интереси – 4870 лв. не бяхме одобрени и се финансираха от бюджета на училището.

4. 2019-2020 г.

- НП „ Оптимизация на вътрешната структура на персонала“ – 1079 лв.
- по проект за развитие на физическото възпитание и спорта – 258 лв.
- по проект на ЦОИДУЕМ „Единни и толерантни “– 12 538,80 лв.
- НП „Осигуряване на съвременна образователна среда, модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки“ – 205 лв.

II. SWOT АНАЛИЗ НА ВЪТРЕШНИ И ВЪНШНИ ФАКТОРИ: СИЛНИ, СЛАБИ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ, ЗАПЛАХИ

Променящата се социално - икономическа среда в България поставя пред изпитания някои групи граждани. Лишените от свобода са една от тези целеви групи. Безработицата, промените в икономиката и изискванията за квалификация на човешките ресурси създават прегради пред тяхната социална адаптация след излизането им на свобода

Чрез непрекъснатия анализ на състоянието на училището и външната среда се търсят пътища, които да ни помогнат в образователния процес, за да определим силните и слабите страни при организирането на учебната дейност. Отчита се влиянието на външните фактори, които променят ценностите на живота. Определяме предимствата на добрия педагогически опит, търсим иновативни методи, за да определим правилната си стратегическа позиция.

Вътрешни фактори	Външни фактори
СИЛНИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Квалифициран и мотивиран педагогически персонал ✓ Успешна реализация на план-приема на ученици. ✓ Професионално обучение ✓ Поддържане на относително постоянен брой ученици в последните години, което осигурява и финансова стабилност на училището в условията на делегиран бюджет. ✓ Учениците се обучават по доказали своята ефективност училищни учебни планове, отговарящи на интересите на учениците. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Постигната много добра координация с ръководството на Затвора, с охранително - надзорния състав и ГДИН; ✓ Непрекъснати контакти с всички останали пет училища към местата за лишаване от свобода в България; ✓ Отлична комуникация с директори на училища от областта, РУО- Кюстендил ✓ Поддържане на контакти и партньорски взаимоотношения с общината, областта и държавните институции.

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Успешно полагане на ДЗИ, ДКИ ✓ Привлекателна учебна среда. ✓ Съвместна работа по проекти на учители и ученици. ✓ Предоставяне на качествено образование. ✓ Включване на учителите в различни форми на квалификация. ✓ Засилени мерки за контрол на отсъствията и успеха на учениците. ✓ Разширяване на сградния фонд ✓ Изграждане на ефективно ученическо самоуправление. ✓ Провеждане на индивидуални консултации с ИСДВР и психолога на затвора на ученици. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Утвърждаване на традиции и символи на училището. ✓ Участие в проекти и поддържане на контакти с НПО. ✓ Предоставяне на още една сграда от администрацията на затвора за нуждите на училището ✓ Изграждане на ново училище в с. Самораново от министерството на правосъдието.
---	---

СЛАБИ СТРАНИ	ОПАСНОСТИ И РИСКОВЕ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Намаляващ брой лишени от свобода в затвора ✓ вторична неграмотност в част от учениците поради дълго прекъсване на обучението ✓ недостатъчен брой класни стаи. ✓ несигурност за бъдещето на училището, поради невъзможност да се предвиди броя на желаещите да бъдат ученици и броя на незавършилите средно образование ✓ сградата на училището е собственост на министерството на правосъдието и това води до ограничения за кандидатстване по проекти за осъвременяване на училището и извършване на основни ремонти. ✓ Колебания и непоследователност при изпълването на иновативни и интерактивни методи и средства в обучението при част от педагогическия персонал. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ недостиг на финансиране. ✓ намаляване на броя на учениците. ✓ външната среда, социалните, битовите проблеми и отношения оказват влияние върху превъзпитанието на лишените от свобода. ✓ липса на квалифицирани кадри по професионално обучение ✓ заплахи от външната среда, които са причината повечето от л.с. лица да извършват отново престъпления са: <ul style="list-style-type: none"> • липса на трудови навици и желание за работа • липсата на дом и елементарни битови условия, ниския социален статус, психични отклонения, недиагностицирани от медицински специалисти. • етническата принадлежност води до придържането към определени културни стереотипи, защото лишеният от свобода е живял и продължава да живее в компактна група сред представители на собствения етнос; ✓ За да минимизираме негативното влияние на външната среда и слабите страни, ще е необходимо да се съобразим с възможностите на отделния индивид, за да подберем точните методи на работа.

Тези отношения между вътрешните фактори и външната среда определят вида на нашата стратегия. Училищният фактор е силен, но средата, в която се връщат и живеят лишените от свобода ученици, е неблагоприятна.

Анализът показва, че релацията „силни страни –възможности“ има по-голяма тежест, което определя стратегия за развитие, насочена към затвърдяване и развитие на завоюваните позиции и разкриване на нови перспективи.

III. МИСИЯ

1. Поддържане на високо качество и ефективност на цялостния образователен процес в съответствие с изискванията на ЗПУО и „Европа 2020“, както и на всички поднормативни актове, за да отговорим на предизвикателствата на времето, в което живеем.

2. Осигуряване на всеки ученик на висока степен на базова и функционална грамотност с оглед по-добра ресоциализация и адаптация към пазара на труда на лишените от свобода след изтърпяване на наказанието, както и подпомагане на личностното развитие, като се предоставят възможности за придобиване на професионална квалификация.

3. Придобиване на знания и умения при изучаване на професия „Монтажник на водоснабдителни и канализационни мрежи“, сп. „ Въртешни ВиК мрежи“ и тяхното практическо приложение в целия образователен процес.

4. Спечелване и успешна реализация на различни национални и международни проекти.

5. Изграждане на стабилни партньорства и на взаимоотношения на толерантност и разбирателство.

6. Възпитаване и изграждане на необходимите социални умения на лишените от свобода за общуване и правилно поведение в обществото.

7. Развиване и поддържане на критично отношение към агресията и насилието, изграждане на модели на поведение на толерантност и търпение.

IV. ВИЗИЯ

1. СУ "Д-р Петър Берон" - гр. Бобов дол ще запази своя облик и традиции. То ще се развива като училище с четири етапа на образователна степен:

- начален етап: 1. – 4. клас;

- прогимназиален етап: 5. – 7. клас;

- първи гимназиален етап: 8. - 10. клас;

- втори гимназиален етап: 11. - 12. клас.

2. Ще продължим професионалното обучение по професия.

3. Постигането на качествен образователен процес ще бъде реализирано с помощта на висококвалифицирани педагози, които имат съвременно мислене и могат успешно да приложат стандартите на ЗПУО.

4. С автономията, която ни позволява ЗПУО, ние ще разработим съвременни програми за факултативни и избираеми форми за придобиване на компетентности в съответствие с потребностите и интересите на учениците.

5. Ще приложим различните форми на обучение, заложили в новия ЗПУО – самостоятелна, индивидуална и комбинирана, с цел да отговорим на потребностите и да дадем достъп до образование, както и за да предотвратим отказите на учениците от училище.

6. Ще продължим да изграждаме и модернизираме учебната и спортната база за постигане

на заложените в нашата мисия приоритети.

7. С цел да отговорим на изискванията за създаване на приобщаващо и подкрепящо образование, ще осигурим екип от висококвалифицирани специалисти по общообразователните предмети, както по учебните дисциплини по професионална подготовка – екип, който ще работи за мотивация на учениците да се върнат в училище, да наваксат пропуснатото и да придобият професия, за да бъдат конкурентоспособни на пазара на труда след изтърпяване на наказанието.

8. Ще продължим да се ръководим от Етичен кодекс на училищната общност, в създаването на който участват ПС и Ученическият съвет.

9. Ще продължим да работим по проекти за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси.

10. Ще продължим да работим активно по програмата за чиста околна среда, финансирана ПУДООС, като създадем цялостна организация, в която ще бъдат включени ученици и педагози.

11. В следващия **4-годишен** период ще продължим да изграждаме материалната база за създаване на по-привлекателна среда за учене, спорт и отдих на лишените от свобода.

12. Ще продължим да обогатяваме книжното богатство на нашата библиотека, за да я превърнем в любимо място за отдих и творчество.

13. За да възпитаваме и изграждаме дух на родолюбие, ще задълбочим и разширим инициативите, свързани с отбелязване на юбилеи и празници, свързани със значими личности и събития от българската история и култура.

VI. ГЛАВНА ЦЕЛ НА СТРАТЕГИЯТА

Създаване на учеща среда за оgramотяване, обучение и професионална квалификация, постигане равнище на функционална грамотност у всички ученици, социално приобщаване и реинтеграция в обществото на л.с. лица.

VII. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ:

Ръководени и от Препоръка № R8912 за организиране на образованието в затворите на Комитета на министрите към страните членки на Съвета на Европа, очертахме следните специфични и приоритетни цели:

- ✓ прилагане на достъпни иновативни методи на преподаване с цел ангажиране и задържане вниманието на учениците и поддържане на мотивацията за учебен труд;
- ✓ постигане на трайно приложими умения и знания, необходими за живот на свобода;
- ✓ широко застъпване на творческите и културните дейности, даващи възможност на лишените от свобода да развият способностите си;
- ✓ повишаване авторитета на учителя и осигуряване на позитивна среда за личностното му развитие;
- ✓ осъвременяване, поддържане и опазване на материалната база;
- ✓ постигане на оптимален резултат във взаимоотношенията: ученик - инспектор социална

дейност - учител;

VIII. ОСНОВНИ СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА:

- План за действие в изпълнение на Стратегията за развитие на СУ „Д-р Петър Берон“.
- Училищни учебни планове;
- Годишен план за дейността на училището;
- Планове на класните ръководители;
- Програма за образователна интеграция на учениците от етнически малцинства;
- Мерки за повишаване качеството на образованието;
- Заповед № Л-3020 от 1.07.2019 год., издадена от главен директор на ГД „ИН“ за утвърждаване на Правила за обучение на л.с. лица.

IX. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА.

- Чрез средства от бюджета на училището.
- Чрез кандидатстване по национални програми и проекти.
- Чрез дарения.

X. КОНТРОЛ:

Контролът по изпълнение на Стратегията на училището да бъде добронамерен, подчертаващ тенденциите, утвърждаващ компетентността, всестранен, целенасочен, обективен е изработване на инструментариум, осигуряващ надеждност и обективност.

- ✓ Административен контрол:
 - СФУК;
 - училищна и учебна документация;
 - спазване на правилници, длъжностни характеристики, графици, планове;
 - спазване на срокове;
 - спазване на изискванията за безопасни условия на труд.
- ✓ Педагогически контрол:
 - резултати от ОВП;
 - техники и технологии в обучението;
 - ефективно използване на МТБ.
- ✓ Работа с персонала:
 - подбор на кадрите;
 - квалификация на персонала;
 - мотивиране на персонала;
 - работа със синдикатите;
 - оформяне на групи за решаване на актуални проблеми.

- ✓ Работа с ученици:
 - ученикът - в центъра на образователния процес. Училището - територия на ученика.
 - съответствие на знанията с ДОС;
 - входящи и изходящи тестове; анализ на резултатите;
 - работа със социалните партньори;
 - популяризиране дейността на училището;
 - обсъждане и разработване на становища и препоръки за подобряване на дейността.

XI. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ ЕФЕКТИВНОСТТА ОТ РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАНИРАНИТЕ ДЕЙНОСТИ

- ✓ Повишен срочен и годишен успех на учениците по учебни предмети и класове.
- ✓ Брой отсъствия на учениците от учебни занятия.
- ✓ Брой на изоставащите ученици.
- ✓ Брой ученици на поправителни изпити.
- ✓ Брой ученици с наложени санкции.
- ✓ Брой ученици, подали отказ от училище
- ✓ Брой ученици, завършили средно образование,
- ✓ Брой ученици, придобили СПК
- ✓ Брой учители, участвали в квалификационни форми и придобили по-висока ПКС.
- ✓ Брой разработени и реализирани национални и международни проекти и програми.
- ✓ Брой публикации и изяви в средствата за масова информация.

ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА С ФИНАНСИРАНЕ

№	Дейност	финансиране	срок
1.	Изработване и утвърждаване на цялостна концепция за провеждане на образователния процес – учебен план и програми, Етичен кодекс, методически обединения и комисии, план-прием.	Без финансиране	до 15.09. на всяка година
2.	Обновяване и оборудване на класните стаи и кабинети за по-пълноценно усвояване на учебното съдържание по общообразователните предмети и професионалната подготовка.	Делегиран бюджет и външно финансиране	До септември всяка година
3.	Оборудване на допълнителни класни стаи и преминаване на едносменен режим на обучение	Делегиран бюджет	2020/21 уч. година
4.	Надграждане на кабинета по професионално обучение.	Делегиран бюджет и дарения	юни 2024 г.
5.	Ремонт и изграждане на дворното място и доизграждане на строителната площадка	По проект на ПУДООС	октомври 2024 г.
6.	Ремонт на екоалеята между 202. и 201. блок	По проект	2021-2024 г.
8.	Участие в квалификационни форми на педагогическия състав.	Делегиран бюджет, синдикати, РУО, НП	постоянен
9.	Разработване, спечелване и реализиране на национални и европейски проекти.	Фондове на ЕС, национални програми	постоянен
10.	Продължаване на традицията за провеждане на коледни и великденски тържества и отбелязване на значими събития и годишнини	Делегиран бюджет	всяка учебна година
11.	Провеждане на вътрешноучилищни езикови състезание, седмици на четенето, ползване на книги от библиотеката	Делегиран бюджет	през всяка учебна година
12.	Провеждане на традиционен училищен спортен празник	Делегиран бюджет, проекти	ежегодно
13.	Предоставяне на художествена и научна литература за четене	дарения	постоянен
14.	Сътрудничество с НПО	дарения	ежегодно
15.	Изготвяне на сравнителен анализ на резултатите от ОВП	Без финансиране	Края на вс. Учебна година